

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๗๐๗.๐๗/๕๐๓๖

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญาแห่งอัสตานาในการประชุมระดับโลกด้านการสาธารณสุขมูลฐาน
สำหรับการประชุม Second International Conference on Primary Health Care Towards
Universal Health Coverage and the Sustainable Development Goals

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือร่อนนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๔๐ ชุด
๒. ร่างปฏิญญาแห่งอัสตานาในการประชุมระดับโลกด้านการสาธารณสุขมูลฐาน
(ฉบับภาษาอังกฤษ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ) จำนวน ๔๐ ชุด

ด้วยกระทรวงสาธารณสุขขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญาแห่งอัสตานาในการ
ประชุมระดับโลกด้านการสาธารณสุขมูลฐาน สำหรับการประชุม Second International Conference on
Primary Health Care Towards Universal Health Coverage and the Sustainable Development Goals
มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง
ประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (พลเอก
ฉัตรชัย สาริกัลยะ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงสาธารณสุข ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ
คณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

สาธารณสุขรัฐคณาจักรสถานร่วมกับองค์การอนามัยโลก (WHO) และกองทุนเพื่อเด็กแห่ง
สหประชาชาติ (UNICEF) จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม Second International Conference on Primary
Health Care Towards Universal Health Coverage and the Sustainable Development Goals
ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงอัสตานา สาธารณรัฐคณาจักรสถาน เพื่อเป็นการเฉลิมฉลอง
ครบรอบ ๔๐ ปี ของปฏิญญาอัลมา อตา (Declaration of Alma Ata) ด้านสาธารณสุขมูลฐาน โดยมี
วัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของการสาธารณสุขมูลฐานซึ่งเป็นรากฐานสำหรับระบบหลักประกัน
สุขภาพถ้วนหน้า และเพื่อเรียนรู้บทเรียนมากกว่า ๔ ทศวรรษที่ผ่านมา ทั้งนี้ ที่ประชุมจะมีการรับรองร่าง
ปฏิญญาแห่งอัสตานาในการประชุมระดับโลกด้านการสาธารณสุขมูลฐาน จากปฏิญญาอัลมา อตา สู่การ
ประกันสุขภาพถ้วนหน้าและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Declaration of Astana, Global Conference on
Primary Health Care: From Alma-Ata towards universal health coverage and the Sustainable
Development Goals) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมการ
ประชุมและรับรองปฏิญญาฯ ฉบับดังกล่าว

๑.๒ ผลการ...

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้มีมติร่วมกันในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ว่า “การมีสุขภาพดีเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนที่พึงได้รับ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม” โดยที่ประชุมได้เรียกร้องให้รัฐบาลของประเทศเป็นผู้รับผิดชอบและจัดหากลวิธีที่เหมาะสมเพื่อให้สุขภาพดีถ้วนหน้าในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ หรือ Health for all by the year 2000 และต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑ องค์การอนามัยโลกได้จัดให้มีการประชุมว่าด้วยการสาธารณสุขมูลฐาน (Primary Health Care: PHC) ที่เมืองอัลมา อตา สหพันธรัฐรัสเซีย เพื่อร่วมกันพิจารณาหาวิธีที่จะทำให้บรรลุถึงการมีสุขภาพดีถ้วนหน้าได้ โดยที่ประชุมได้มีแถลงการณ์คำประกาศอัลมา อตา (Alma Ata Declaration) ซึ่งระบุว่า “การสาธารณสุขมูลฐาน เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเพื่อความยุติธรรมในสังคม และเป็นกุญแจที่จะนำไปสู่เป้าหมายของการมีสุขภาพดีถ้วนหน้าในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้” ทั้งนี้ ประเทศไทยโดย พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้ร่วมลงนามในกฎบัตรเพื่อพัฒนาทางสุขภาพ (Charter for Health Development) อันเป็นข้อตกลงระหว่างไทยกับองค์การอนามัยโลก ยืนยันว่าจะยึดถือการสาธารณสุขมูลฐานเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาระบบการสาธารณสุขของประเทศ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ จึงสรุปได้ว่าการสาธารณสุขมูลฐานของประเทศไทยได้ดำเนินการผ่านมาแล้ว ๓ ทศวรรษ และในปัจจุบันได้เข้าสู่ทศวรรษที่ ๔

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่ร่างปฏิญญาแห่งอัสตานาในการประชุมระดับโลกด้านการสาธารณสุขมูลฐาน จะมีการรับรองในการประชุม Second International Conference on Primary Health Care Towards Universal Health Coverage and the Sustainable Development Goals ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงอัสตานา สาธารณรัฐคาซัคสถาน จึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก่อนที่จะมีการรับรองปฏิญญาฯ ภายในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างปฏิญญาแห่งอัสตานาในการประชุมระดับโลกด้านการสาธารณสุขมูลฐาน ฉบับดังกล่าวเป็นการแสดงเจตนารมณ์ในพันธสัญญาปฏิญญาอัลมา อตา (Alma-Ata) ซึ่งได้มีการจัดทำขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ และเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) ภาครัฐและภาคสังคม จะต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริม และคุ้มครองสุขภาพและสุขภาวะของประชาชนให้ดีขึ้นทั้งในระดับประเทศและระดับบุคคลตลอดจนระบบสุขภาพที่เข้มแข็ง

(๒) การสาธารณสุขมูลฐานและการบริการด้านสุขภาพ จะต้องมีความปลอดภัย มีความครอบคลุม มีการบูรณาการ สามารถเข้าถึงบริการได้ง่าย และราคาเหมาะสมสำหรับประชาชนทุกคน พร้อมด้วยการบริการโดยบุคลากรทางการแพทย์ที่ผ่านการฝึกอบรมที่มีคุณภาพมาตรฐาน มีทักษะความชำนาญ มีความกระตือรือร้น

(๓) ชาวบ้านและชุมชนจะต้องมีพลังและร่วมกันในการดูแลรักษาสุขภาพของตนเองให้ดี และเป็นผู้นำด้านสุขภาพรอบด้าน

(๔) ผู้มีส่วนร่วมทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะต้องประกาศตนในการเข้าร่วม ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพทั้งต่อนโยบายสุขภาพระดับชาติ ตลอดจนยุทธศาสตร์ การพัฒนาและแผนการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ร่างปฏิญญาฯ ได้แสดงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นในการเคารพ ปกป้อง และ ส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน การเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสาธารณสุขมูลฐาน การจัดการบริการ สุขภาพที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ราคาเหมาะสม และให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการ การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ในสังคมเพื่อสร้างเสริมสุขภาพของคน การสร้างความยั่งยืนด้านสาธารณสุขมูลฐานแก่ประชาชน การเสริมสร้าง พลังอำนาจของชาวบ้านและชุมชนผ่านการมีส่วนร่วมของนโยบายด้านสุขภาพของภาครัฐ ตลอดจนการผลักดัน ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสนับสนุนนโยบายของชาติในการสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนทางด้านสาธารณสุข มูลฐาน โดยภายหลังจากที่ปฏิญญาดังกล่าวได้รับการรับรองร่วมกันจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะได้นำไปสู่การ ปฏิบัติจริงในทันทีเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของการมีสุขภาพและสุขภาวะที่ดีของทุกคน

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

(ไม่มี)

๖. ผลกระทบ

การให้การรับรองร่างปฏิญญาดังกล่าวจะเป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทย ในการส่งเสริมและคุ้มครองสุขภาพและสุขภาวะของประชาชน ผ่านการผลักดันผลลัพธ์ที่ได้รับรองจากการ ประชุมดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ของการพัฒนาทางด้านสุขภาพที่ยั่งยืน

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

(ไม่มี)

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงการต่างประเทศ โดยผ่านคณะผู้แทนถาวรไทยประจำ สหประชาชาติ ณ นครเจนีวา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณาร่างปฏิญญาแห่งอัสตานาในการ ประชุมระดับโลกด้านการสาธารณสุขมูลฐาน โดยได้รับฟังความเห็นของรัฐสมาชิก เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๑ แล้ว และได้มีการดำเนินการรวบรวมข้อเสนอปรับแก้ถ้อยคำตามคำเรียกร้องของรัฐสมาชิก ในเบื้องต้นแล้ว

๙. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

(ไม่มี)

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงสาธารณสุขขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญาแห่งอัสตานาของการประชุมระดับโลกด้านการสาธารณสุขมูลฐาน โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างปฏิญญา ฉบับดังกล่าว ที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงสาธารณสุขสามารถดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลังพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ประเทศไทยไทยได้รับจากการปรับเปลี่ยนดังกล่าว

๒. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายร่วมรับรองร่างปฏิญญา ฉบับดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กองสุขภาพระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๓ ๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๔๐๔ , ๑๘๔๒๑

โทรสาร ๐ ๒๑๔๔ ๕๖๓๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ palita.a@hss.mail.go.th

ผู้ประสานงาน : นายปาลิตา อำพงษ์